

سبک تعالی

۷ نکته درباره موهبت‌های ماه خودسازی

زندگی‌مان را با رمضان هماهنگ کنیم

■ مرضیه بامیری

این دومین ماه رمضانی است که در فصل شیوع و پروس جهانشمول کرونا، با دغدغه‌هایی از جنس دینداری و معرفت از راه می‌رسد. ماه مهمانی خدا که روزگاری نه چندان دور با سفره‌های گشاده از افطار و سحری نمود پیدا می‌کرد و آدم‌ها در رسیدن به اجر معنوی افطاری دادن به مؤمن از هم پیشی می‌گرفتند، اگر عید نوروز فصل همدلی‌های خانوادگی و دید و بازدیدهای پر نشاط بود، اگر به برکت عید سفره‌ها رنگین می‌شد و دورهمی‌ها رنگ و بوی محبت و همدلی می‌گرفت،

همدلی میان اعضای خانواده

ماه رمضان برای ما نماد دورهمی‌های اعضای خانه است. در حالت عادی و در گذر از ایسن زندگی بر تکرار ماشینی، فرصت مفتنی است تا اعضای خانواده کنار یکدیگر باشند و افطار یا سحری را با عشق کنار هم میل کنند. در وقت‌های دیگر هر کسی برنامه غذایی خودش را دارد. یکی رژیم ورزشی دارد یکی رژیم لاغری. آن یکی هم وقت کلاشن است و اصلا شام را خانه نیست، ولی ماه رمضان اوضاع فرق می‌کند. بوی خوش مطبخ و خوراکی‌های رنگارنگ آدم را به سوی خانه می‌کشاند. فصل نوبرانه‌هاست و هر کس هر چه هوس کند مادر برایش بر دیده منت می‌پزد. بوی فرنی، بوی آش و حلوا و شله زرد آدم را مست می‌کند. خوراکی‌هایی که فقط باید روزه‌دار باشی تا طعمش را بفهمی.

این وسط خانه‌هایی که روزه اولی دارند یا بچه‌هایی که از لحاظ بنیه بدنی کمی ضعیف‌تر هستند رمضان در خانه‌هایشان حال و هوای دیگری دارد. چون مادر برایشان سنگ تمام می‌گذارد و زیبایی سفره افطار و سحری را به عشق و انگیزه فرزند روزه‌دار سنجاق می‌کند تا او این خاطره خوش را نه با گر سنگی‌های طولانی بلکه با عادت‌های خوش به خاطر بسپارد و عاشق شود. عاشق خدایی که در همه حال عاشق اوست و حالا این بندگی را دوست دارد. حتی خواب بنده روزه‌دارش را عبادت می‌داند. درست مثل یک عاشق که تمام رفتارهای معشوق را روی چشم می‌گذارد و قدر می‌نهد. حتی صدای نفس‌های بنده‌اش در خواب را دوست دارد و برای آن هم سخاوتمندانه اجر معنوی تعیین می‌کند.

کم شدن جرائم از معجزه‌های ماه بندگی

مستولان هر سال بعد از ماه مبارک رمضان گزارشی ارائه می‌دهند که در این ماه آمار جرم‌ها به شدت کاهش یافته است. می‌دانید علتش چیست؟

حتی اگر در این یک ماه هر کس به هر بهانه‌ای برای روزه نگرفتن عذر بیاورد و خودش را از انجام این واجب شرعی تبرئه کند، باز هم شهر رنگ و بوی خدایی دارد. یک پرده شرم جلوی دیدگان اهالی شهر را می‌پوشاند و نمی‌گذارد خطا کنند. روزه‌دار بودن شهروندان مانعی می‌شود برای خطا نکردن. یکی از دلایل دیگر این کم شدن‌ها برمی‌گردد به شب زنده‌داری روزه‌دارها. اینها از معجزات ماه مهمانی خداست؛ یعنی در یک رابطه سوندتم هم از

طعام میزبان سیراب می‌شوی و هم مورد پناه امن او قرار می‌گیری و خطر کمتری متوجه تو می‌شود.

خدایی شدن کارها در ماه رمضان

تا حالا از خودتان پرسیده‌اید شما چقدر خدا را در رفتارهایتان ملاک قرار می‌دهید؟ چقدر به بزرگی و وعده‌هایی که داده اعتماد دارید؟ خدا برای برخی از ما شده دکان. در دفتر املاک روزی صد بار قسم به خدا و حضرت عباس می‌شویم که اوضاع مسکن چنین است و چنان است. خودمان را با آب و آتش می‌زنیم تا مشتری را برای یک معامله برسود راضی کنیم. یا قرار است چکی پاس کنیم. به ظاهر می‌گوییم خدا بزرگ است ولی در باطن سراغ هر کسسی می‌رویم غیر از بزرگی خدا. خیلی از ما وقتی کم می‌آوریم به جای رفتن به ساحل امن خدایمان چنگ می‌اندازیم به هر رابطه‌ای که دم دستمان است. گاهی برای رفع مشکلمان سراغ پول نزول می‌رویم ولی

قار و قور شکم‌مان در می‌آمد، حالا تحمل می‌کنیم و نه تنها صبحانه بلکه وعده ناهار را هم از قلم می‌اندازیم. نمی‌خوریم و نمی‌آشامیم و سفره‌مان به برکت میزبانی خدای بزرگ می‌شود رنگین و پر از خوراکی‌های خوشمزه که فقط در حال و هوای روزه‌داری طعم می‌دهد. مثل همان طعم بی‌نظیر زولبیا و بامیه و رشته خوشکار که فقط با دهان روزه می‌شود در صفا ایستاد و آن را خرید تا کاممان را شیرین کند. یا سوپ‌های مقوی و خوشمزه‌ای که فقط برای افطار آماده می‌شود تا وعده اول سبک میل شود و جا برای شام یا وعده سحری باقی بماند.

باز هم خدا را در حد گرفتن همان پول به زیان می‌آوریم. وقتی برای گول زدن خودمان پول را می‌گیریم رنگ و بوی خدایی می‌دهیم و می‌گوییم برای پرداختش خدا بزرگ است. موقع در ماندگی‌ها در آخرین پله سراغ خدا می‌رویم. وقتی همه بنده‌ها دست رد به سینه‌مان زدند و آب پاکی روی دستمان ریختند که برای حل مشکل ما می‌روند و دل‌تنگی‌هایشان را به دامن او می‌برند. اما خدا مهربان است. حتی آن استغاثه دیر هنگام و توسل آخر وقت را سخاوتمندانه می‌پذیرد. ولی این وسط اتفاقی که می‌افتد طولانی شدن مسیر ما برای رسیدن به هدف است. انگار لقمه را دور سر بچرخانیم و در دهان بگذاریم. ماه رمضان فرصت خوبی است تا تمرین کنیم اول به ساحت خدا پناه ببریم و یادمان بیاید او از هر نزدیکی ما نزدیک‌تر و از هر محرمی به اسرارمان محرم‌تر است. او مشکلات و در ماندگی‌مان را جار نمی‌زند و کمک‌های بی‌منتش را در بوق و کرنا نمی‌کند. خوبی ماه رمضان این است که به خدا نزدیک می‌شویم و او را سراغ و می‌رویم.

کسترش کمک‌های همدانه

ماه رمضان فرصت خوبی است تا غیر از خودمان کمی هم به اوضاع زندگی دیگران ببندیشیم. فصل همدلی‌های مؤمنانه است. کسی که دهانش روزه است دلش

می‌خواهد این آرامش برای همه باشد. سفره همه پر خیر و برکت و رنگی باشد و هیچ پدری شرم‌نده شکم گرسنه و نگاه منتظر فرزندش نباشد. ما همه مهمان یک خداییم پس لازم نیست بار اضافی برداریم. بهتر است همه با هم آراسته و با شرایطی مشابه به دیدار خدا برویم. اگر کاسب هستیم بیشتر هوای مشتری‌ها را داشته باشیم. انصاف را رعایت کنیم و دنبال سود بیش‌تر نباشیم. هوای جیب بقیه را داشته باشیم. اگر کارفرما هستیم و کارگرایمان روزه هستند شرط انصاف را رعایت کرده و هوای آنها را داشته باشیم. برای استراحت وقت بیش‌تری در نظر بگیریم و اگر امکان دارد کارهای سنگین کمتری به روزه‌دارها محول کنیم. یادمان باشد شرایط کاری سخت معایر با روزه‌داری است و برای انجام این وظیفه همه باید دست به دست هم دهیم.

خود را با رمضان هماهنگ کنیم

مردم به جای آنکه روزه‌داری را با کار خود هماهنگ کنند باید در ایام ماه مبارک، کار را با فریضه روزه‌داری هماهنگ کنند؛ یعنی به گونه‌ای بر نامه‌ریزی کنند که از حجم کارهای غیر ضروری کاسته شود و بر میزان انرژی لازم برای روزه‌داری بیفزایند. معقول نیست برای انجام یکسری کارهای غیر ضروری روزه‌خواری کنیم یا سفره‌های غیر ضروری را در ماه رمضان انجام دهیم. اگر قرار است جامعه را دیدنار کنیم باید جوان‌ها را عاشق کنیم. عاشق مولای (ع). با زور و تهدید نمی‌شود کاری کرد. باید خوبی مطلق را در همه جان‌شان داد تا عشق به معبود در گیتی گسترده شود. اگر هم جایی برای این عشق پیدا شود و در دلشان خدا را مهمان کنند زمین می‌شود عین یک بهشت کوچک. چون جایی که عشق به معبود باشد حتما گناه نیست و کسی برای خوبی کردن و بد نبودن منتی نمی‌گذارد و مزای طلب نمی‌کند. یک ماه تا چشم روی هم بگذاریم مثل باقی روزه‌ای عمرمان چون برق و باد سیری می‌شود. کاش بتوانیم در این روزه‌های نورانی در چشمه زلال معرفت خودمان را پیدا کنیم و دست دلمان را در دست خدا بگذاریم تا هیچ‌وقت گم نشویم.

راهنما

آثار و برکات ماه مبارک رمضان در کلام رهبر انقلاب

دوره بازیابی و نجات خود از پوسیدگی‌ها

انتقادی نگاه کند؛ عیوب خود را با روشنی و دقت ببیند و سعی در برطرف کردن آنها داشته باشد. این از عهده خود ما برمی‌آید و ایسن تکلیفی بر دوش ماست. ۱۳۸۰/۹/۲۵

■ ماه خویشنداری

ماه رمضان، ماه کف‌نفس و خویشنداری است. حاقل آن خویشنداری از خوردن و آشامیدن و لذایذ جسمانی است؛ اما حداکثر آن خویشنداری از گناهان و خطاهای اخلاقی و رفتاری است؛ آن هم در معنای صوم و وظایف ماه صیام هست و ما را به آن وادار و تحریض کرده‌اند. اگر روزه بگیریم، ما را به همان تقوا و مراقبت نزدیک می‌کند؛ چون این خویشنداری که در این ماه تمرین می‌کنیم، ما را به همان تقوا و مراقبت نزدیک می‌کند؛ چون از خود مراقبت می‌کنیم تا از صراط مستقیم خطئی نکنیم. این خویشنداری هم تمرین همین مراقبت است؛ یعنی خطئی نکردن. وظیفه ما در فضای ماه مبارک رمضان این است. خدای متعال، برکات و رحمت خود را در ماه رمضان برای بندگان خود مقدر و مقرر کرده است. در روایت داریم که در ماه رمضان، دس‌تور و اراده الهی این است که انسان مؤمن، با همه استعداد خود، با توان کامل، در راه تکامل، در راه خودسازی، در راه ترقی و عروج، حرکت شتابانی انجام دهد. هدف از ماه رمضان این است. همین است که انسان مؤمن همیشه و در راه رمضان گشوده است؛ یعنی به برکت روزه فرصت به معنای تحقق آنچه انسان از آن فرصت و توجّه و خشوعی که لازمه روزه است، و فرصت و توفیق کار نیک برای انسان وجود دارد. البته فرصت به معنای تحقق آنچه انسان از آن فرصت جست‌وجو می‌کند، نیست؛ اراده و دنبال‌گیری و خواست و حرکت ما را لازم دارد. در هر حال این فرصت وجود دارد و ما می‌توانیم از آن بهره ببریم و استفاده کنیم. ۱۳۸۱/۸/۲۰

■ چشیدن طعم فقر

فرصت تقویت حیات معنوی و نشاط مادی به برکت ماه رمضان، برای مسلمان فرصتی پیش می‌آید که باید از آن در جهت تقویت حیات معنوی و نشاط مادی خود استفاده کند. یکی از درس‌های بزرگ ماه رمضان که در خلال دعا، روزه و تلاوت قرآن در این ماه باید آن را فرا بگیریم و استفاده کنیم، این است که با چشیدن گرسنگی و تشنگی، به فکر گرسنگان و محرومان و فقرا بیفتیم. در دعای روزهای ماه رمضان می‌گوییم: «اللّٰهُم اِنِّی کَفِیرُ. اللّٰهُم اشبع کل جائع. اللّٰهُم نیست برای این است که همه خود را برای مبارزه با فقر و مجاهدت در راه شستن غبار محرومیت از چهره محرومان و مستضعفان موظف بدانند. این مبارزه، یک وظیفه همگانی است. در آیات قرآن می‌خوانیم: «وَأَرَاتِیَ الذِّی یَکْذِبُ بِالذِّینِ. فَلَکَ الذِّی یَدْعُ الِیَیْمِ. وَاَیْحُضُ عَلٰی طَعَامِ الْمَسْکِینِ.» یکی از نشانه‌های تکذیب دین این است که انسان مقابل فقر فقیران و محرومان بی تفاوت باشد و احساس مسئولیت نکند. در ماه رمضان، به برکت دوره، طعم گرسنگی و تشنگی و نرسیدن به آنچه اشتهای نفس انسان است را درک کردیم و چشیدیم. این باید ما را به احساس مسئولیتی که اسلام در قبال مسئله مهم فقر و فقیر از یکایک مسلمانان خواسته است و بر دوش آنان وظیفه نهاده است، نزدیک کند. ۱۳۸۱/۹/۱۵

■ ذخیره تقوا

ماه رمضان در ما ذخیره تقوا ایجاد می‌کند. این تقوا هم خود وسیله‌ای برای منزل عالی‌تر است. تقوا امر کیی است که می‌تواند ما را به آن منازل عالی برساند: «وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّکُمْ تَقْلَحُونَ»، «فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّکُمْ تَرْحَمُونَ» و «وَاتَّقُوا اللَّهَ وَیَعْلَمَکُمُ اللَّهُ». علم و هدایت و رحمت الهی بر اثر تقوا از سوی خداوند به انسان عطا می‌شود. از همه بالاتر، قلاح است. قلاح و رستگاری بر اثر تقوا به دست می‌آید. عزیزان من! ایسن ذخیره تقوا را که در ماه رمضان به‌دست آوردیم – اگر آن‌شاءالله به‌دست آورد باشیم – اگر بر سر سفره زیارت الهی درنگ کرده باشیم و از آن بهره برده باشیم، باید حفظ کنیم؛ این محصول بسیار ارزشمندی است؛ مثل آن کشاورزی که زحمات خود را می‌کشد، محصول گندم خود را درو، بعد آن را در یک طول سال ماست. در طول سال، این آذوقه تهدید می‌شود؛ و سوسه‌ها هست، زرق و برق‌ها هست، شهبوات و هواهای نفسانی هست و گناهان؛ اینها همه افت این ذخیره‌ای از شمشندند. از این ذخیره برای مقابله با آن افت‌ها استفاده کنید و این ذخیره را حفظ کنید. ۱۳۸۳/۸/۲۴

در این ماه، هر کار نیکی کنید، هر سخن حقی بگویید، هر کلمه‌ای

را به کسی که محتاج تعلیم است، تعلیم دهید، هر کلمه‌ای که برای خدا فرآگیرید و در راه خدایه کار شما بیاید؛ هر رکعت نماز؛ هر آیه قرآن، هر ساعت گذراندن با دهان روزه و هر اجتناب از گناهی، بارزش است